

Zakupy towarów z UE

Wtorek, 29 lipiec 2025, 17:31, autor: Fakturowo.pl

W przypadku transakcji towarowych pomiędzy firmami z różnych krajów Unii Europejskiej często pojawiają się pytania o to, gdzie rozliczyć VAT, kiedy uznać wydatek za koszt i jak wykazać go w JPK oraz VAT-UE. Sprawa dodatkowo się komplikuje, gdy mówimy o zakupie towarów z montażem lub korektach do wcześniejszych WNT. Poniżej rozkładamy temat na czynniki pierwsze.

Miejsce opodatkowania dostawy towarów – co mówi prawo?

Kluczowe jest ustalenie miejsca opodatkowania. W przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów (WNT), VAT co do zasady rozlicza nabywca w swoim kraju. Jednak istnieją wyjątki – np. przy zakupie z montażem, dostawie łańcuchowej czy transakcji triangulacyjnej. Dlatego każda umowa wymaga analizy, nie tylko od strony formalnej, ale też praktycznej (miejsce fizycznej instalacji, status nabywcy, warunki transportu).

Kiedy mamy do czynienia z WNT, a kiedy z zakupem z montażem?

Zgodnie z definicją z ustawy o VAT, WNT to nabycie prawa do rozporządzania towarem jak właściciel, przy czym dostawca i nabywca są podatnikami VAT zarejestrowanymi w różnych państwach UE. Zakup z montażem, np. linii produkcyjnej czy regałów magazynowych, nie zawsze będzie traktowany jako WNT – jeśli montaż stanowi istotny element dostawy, to opodatkowanie przenosi się do państwa, gdzie montaż ma miejsce. W takiej sytuacji dostawca powinien zarejestrować się do VAT w kraju montażu i tam rozliczyć VAT.

Czy numer VAT UE ma znaczenie?

Tak – podanie przez obie strony transakcji ważnych numerów VAT UE (z weryfikacją w VIES) jest warunkiem koniecznym do zastosowania stawki 0% przez sprzedawcę i wykazania transakcji jako WNT po stronie nabywcy. Brak numeru VAT UE może oznaczać, że transakcja zostanie potraktowana jako krajowa, co prowadzi do zupełnie innego rozliczenia.

Praktyczne decyzje: WNT czy zakup z montażem?

Załóżmy, że firma z Polski kupuje od niemieckiego dostawcy regały z montażem w magazynie w Polsce. Jeśli montaż stanowi usługę pomocniczą – mamy WNT. Jeśli jednak montaż jest dominujący (np. montaż urządzenia technologicznego), to miejscem opodatkowania jest Polska, a dostawca powinien się tu zarejestrować. Nabywca nie może sam rozliczyć VAT jako WNT.

Obowiązki podatkowe i kursy walut

W przypadku WNT podatek należy rozliczyć w deklaracji VAT za okres powstania obowiązku podatkowego – czyli z chwilą wystawienia faktury lub 15. dnia miesiąca następującego po dostawie. Kwoty w walucie obcej przelicza się według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego datę wystawienia faktury.

WNT w JPK i VAT UE

WNT należy ująć w pliku JPK_V7 w części ewidencyjnej (oznaczenie EE) oraz w informacji podsumowującej VAT UE. Brak wykazania transakcji w VAT UE może skutkować zakwestionowaniem prawa do zastosowania stawki 0% przez kontrahenta.

Korekty WNT – jak wpływają na VAT i CIT?

Korekty WNT mogą wynikać z rabatów, zwrotów, błędów w fakturowaniu. Po stronie VAT korekta powinna zostać wykazana w okresie, w którym została udokumentowana (np. poprzez fakturę korygującą). W CIT wydatki na zakup towaru można ująć jako koszt uzyskania przychodu, ale korekta może wymagać również korekty kosztów – np. w przypadku zwrotu części towaru lub udzielenia bonifikaty.

Czy zakup można uznać za koszt podatkowy?

Jeśli zakup towaru – także z UE – ma związek z działalnością gospodarczą i został prawidłowo udokumentowany, to co do zasady może być uznany za koszt. Problem pojawia się, gdy faktura nie zawiera wymaganych danych, numer VAT nie był aktywny, a towar nie został przyjęty do użytkowania. W takim wypadku organy podatkowe mogą zakwestionować prawo do odliczenia VAT i zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodu.

Podsumowanie

Transakcje unijne to obszar pełen niuansów. Różnica między WNT a dostawą z montażem może przesądzić o sposobie rozliczenia VAT. Kluczowe znaczenie mają też formalności – poprawne numery VAT, sposób wykazania transakcji w JPK i VAT-UE, prawidłowe przeliczenie kursu. Warto każdą transakcję analizować nie tylko pod kątem podatkowym, ale też praktycznym – zanim zostanie podpisana umowa i wystawiona faktura.

Tagi: wnt, zakupy z montażem, vat ue, numer vat, rozliczenie wnt, korekta vat, koszt podatkowy, kurs nbp, jpk_v7, cit